

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ІНДУСТРІЯ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне опитування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Індустрія здорового харчування» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено *в 1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість освітньої програми». А також *в 1,2 семестрах 2022-2023 навч. року* та *1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **15 респондентів**, що склало **36%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» 2-го курсу за ОПП «Індустрія здорового харчування» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Індустрія здорового харчування» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 - Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Індустрія здорового харчування» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	73,3	26,7	0	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	53,3	46,7	0	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	60	40	0	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	53,3	46,7	0	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	66,7	26,7	6,7	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	73,3	26,7	0	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	80	20	0	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	80	20	0	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	60	33,3	6,7	0	0
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	33,3	66,7	0	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	66,7	33,3	0	0	0
12	Доступність графіків навчального процесу та розкладів	80	20	0	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	86,7	13,3	0	0	0

Вищі оцінки (максимальний відсоток за балом «5») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: по 80% - «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Менші оцінки (мінімальний відсоток за балом «5», 33,3%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін 1,2 семестрів 2022-2023 навч. року та 1 семестру 2023-2024 навч. року за ОПП «Індустрія здорового харчування» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за **11 критеріями**.

Аналіз за **1 семестр 2022-2023 навч. року** не був проведений, через недостатню кількість респондентів, які пройшли опитування (менше 30%).

Аналіз **112 анкет (1 курс) за 2 семестр 2022-2023 навч. року** (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		75,2	17,0	7,7	0,2	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	75,0	17,0	8,0	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	73,2	20,5	6,3	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	75,0	16,1	8,9	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	73,2	18,8	7,1	0,9	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	79,5	12,5	8,0	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		76,2	16,4	7,4	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	73,2	20,5	6,3	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	77,7	13,4	8,9	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	77,7	15,2	7,1	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		79,8	13,4	6,8	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	81,3	12,5	6,3	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	72,3	19,6	8,0	0	0
3	Доброчесність	85,7	8,0	6,3	0	0

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальна сума відсотків 4 і 5)** оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «дотримується логічної

послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «добročесність», «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Меншими балами (мінімальна сума відсотків 4 і 5) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін 2 семестру 2022-2023 навч. року в 58 анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- надати матеріалу більш прикладного характеру («Біоактивні харчові компоненти і здоров'я»).

Аналіз 342 анкети (1 і 2 курси) за 1 семестр 2023-2024 навч. року (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності 51-70%.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		87,2	10,8	1,6	0,4	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	87,7	10,8	0,9	0,6	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	87,7	10,2	1,8	0,3	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	85,1	11,7	2,9	0,3	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	86,0	12,3	1,5	0,3	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	89,5	9,1	1,2	0,3	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		88,9	9,0	1,3	0,9	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	88,9	9,4	0,9	0,9	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	89,8	7,6	1,8	0,9	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	88,0	10	1,2	0,9	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		89,1	7,9	2,1	0,9	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	90,9	6,7	1,5	0,9	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	87,1	9,1	2,9	0,9	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
3	Доброчесність	89,2	7,9	2,0	0,9	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **1 семестрі 2023-2024 навч. року найвищими балами** (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2023-2024 навч. року** в **40** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли не надійшли.

Висновки

Результати моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти, щодо якості освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» та щодо якості викладання дисциплін було розглянуто на засіданні кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи. Аналіз результатів анкетування показав що більшість респондентів високо оцінюють освітню програму «Індустрію здорового харчування» та в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності 71 – 90 %.

Найвищими балами здобувачами були відзначені такі критерії, як «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Спрямованість дисциплін на майбутню професію», «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

З метою покращення якості освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно:

- 1) Під час викладання освітніх компонент рекомендувати викладачам постійно підвищувати відсоток використання сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо).

2) Всім викладачам освітніх компонент ОПП «Індустрія здорового харчування» провести оптимізацію методичних матеріалів на освітньому порталі ТДАТУ з метою покращення їх якості та уникнення повторів тем.

3 метою покращення якості викладання освітніх компонент освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідно:

1) Викладачам більш активно проявляти творчий підхід та інтерес до своєї дисципліни, використовувати технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо) та спонукати здобувачів до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни.

2) Під час оновлення освітніх компонент викладачам постійно знайомить з останніми досягненнями науки та впроваджувати їх у методичні матеріали.

3) Під час оновлення робочих програм освітніх компонент звернути особливу увагу на взаємозв'язок теоретичного матеріалу з практичними завданнями майбутніх фахівців;

4) Під час оновлення освітньо-професійної програми «Індустрія здорового харчування» звернути особливу увагу на наступні рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- під час оновлення вибіркової освітньої компоненти «Біоактивні харчові компоненти і здоров'я» надати матеріалу більш прикладного характеру.

Гарант ОПП «Індустрія здорового харчування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, д.т.н., професор

Марина СЕРДЮК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ, к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР